

Zofia Prądyńska, Jadwiga Siemaszkiewicz

Adw. Stefan Brzeziński

Palestra 29/12(336), 80-82

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przed wszystkim jednak starał się wpoić im nieprzeciętne wartości moralne, wyróżniające ich jako obywateli Polski Ludowej.

Nagła śmierć przerwała pasmo życia tego skromnego i dobrego człowieka, znakomitego prawnika, odważnego obrońcy prawa, wielkiego patrioty.

Urodzony 31 stycznia 1917 r. w Bydgoszczy, odbył po ukończeniu szkoły średniej w latach 1936/1937 służbę wojskową, a potem w 1939 r. jako podchorąży 61 pułku piechoty w Bydgoszczy wziął udział w wojnie obronnej. Po upadku Warszawy wraca do rodzinnego miasta Bydgoszczy, gdzie ofiarą terroru hitlerowskiego zaraz w pierwszych dniach wojny padło wielu najlepszych synów i córek Polski. Kol. Eichstaedt podjął wówczas pracę fizyczną. W roku 1943 zaczął działać w ruchu oporu. Był żołnierzem Armii Krajowej. W kwietniu 1944 r. został aresztowany przez gestapo jako podejrzany o przynależność do ruchu oporu i za uchylenie się od przyjęcia uprzywilejowanej grupy narodowości niemieckiej mimo posiadania nazwiska niemieckiego. Osadzono go w obozie koncentracyjnym w Stutt-hoffie koło Gdańska, z którego został zwolniony w 1945 r. przez Armię Czerwoną.

Niezwłocznie podejmuje wtedy walkę z okupantem jako żołnierz Wojska Polskiego, a we wrześniu 1945 r. zostaje przeniesiony do organów Wojskowej Służby Sprawiedliwości. W czasie służby wojskowej kończy na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu studia prawnicze. W 1952 r. pełnił funkcję wiceprokuratora w Wojskowej Prokuraturze Okręgowej w Bydgoszczy, a następnie został przeniesiony do rezerwy w stopniu majora.

W uznaniu jego trudu żołnierskiego otrzymał Odznakę Grunwaldu, Srebrny Krzyż Zasługi, Brązowy Medal „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, a w dniu 21 października 1981 r. odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Płski.

Niechaj ten nieugięty Polak będzie przykładem wierności Ojczyźnie dla przyszłych pokoleń adwokackich.

Cześć Jego pamięci.

adv. Józef Łukaszewicz

2.

Adw. Stefan Brzeziński

W dniu 21 października 1984 r. zmarł w Łodzi w wieku 85 lat adwokat Stefan Brzeziński, nestor adwokatury łódzkiej, nieprzeciętnej miary człowiek, zasłużony adwokat, wybitny cywilista.

Adwokat Stefan Brzeziński ukończył w Łodzi gimnazjum im. Kopernika. Jeszcze jako uczeń tego gimnazjum brał udział w walkach o niepodległość Polski w latach 1918—1920. W 1925 r. ukończył prawo na Uniwersytecie Warszawskim. Po odbyciu studiów prawniczych, a potem aplikacji sądowej i adwokackiej (w 1930 r.) został wpisany na listę adwokatów Izby łódzkiej.

Od początku swojej pracy zawodowej był aktywnym działaczem samorządu adwokackiego. Z jego inicjatywy, jeszcze jako aplikanta adwokackiego, zostało wprowadzone począwszy od 1928 r. szkolenie aplikantów. W okresie od 1925 do 1931 r. pełnił funkcję prezesa Zrzeszenia Aplikantów Sądowych i Adwokackich w Łodzi.

Od 1936 r. aż do wybuchu wojny był członkiem Delegatury Łódzkiej Rady Adwokackiej w Warszawie. W czasie okupacji adw. Brzeziński wielokrotnie zmieniał miejsce zamieszkania ze względu na poszukiwanie go przez gestapo. Po ucieczce z Tomaszowa Mazowieckiego i Opoczna w końcu 1943 r., zamieszkał w Piotrkowie Tryb., gdzie podjął pracę w charakterze urzędnika w hutach szkła „Kara” i „Hortensja”. W tym okresie służył radą i pomocą pracownikom obu hut. Miarą jego rzetelnej, uczciwej i ofiarnej pracy oraz autorytetu, jakim się cieszył wśród załóg, była prośba całej robotniczej załogi, zgłoszona w dniu opuszczenia Piotrkowa przez okupanta, o objęcie przez adw. Brzezińskiego funkcji dyrektora tych zakładów. Wybór załogi obu hut został akceptowany przez Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej Polskiej i adw. Stefan Brzeziński otrzymał nominację na stanowisko dyrektora hut „Hortensja” i „Kara” z prośbą o pełnienie tej funkcji do czasu wyznaczenia przez władze Zarządu Tymczasowego. W czerwcu 1945 r. adw. Stefan Brzeziński powrócił do Łodzi i rozpoczął prywatną praktykę adwokacką.

Od 1953 r. został członkiem Zespołu Adwokackiego Nr 4 w Łodzi, w którym pracował do dnia 7 sierpnia 1977 r., to jest do dnia przejścia na emeryturę. W tym okresie pełnił szereg funkcji w samorządzie adwokackim. Był członkiem Komisji Dyscyplinarnej, członkiem Sądu Koleżeńskiego Zrzeszenia Prawników Polskich, członkiem Naczelnej Rady Adwokackiej.

Adw. Stefan Brzeziński był cenionym wykładowcą prawa cywilnego na seminariach aplikantów adwokackich i egzaminatorem tychże aplikantów, wieloletnim prelegentem odczytów w ramach doskonalenia zawodowego adwokatów. Z wiedzy i doświadczenia prawniczego adw. Stefana Brzezińskiego korzystało również wiele instytucji państwowych i spółdzielczych. Przed wojną przez szereg lat był radcą prawnym Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, po wojnie — Izby Rzemieślniczej, Przedsiębiorstwa „Chemikolor” i innych.

Należy tu również wspomnieć, że obecna siedziba Łódzkiej Rady Adwokackiej w Łodzi mieści się w budynku, który głównie dzięki staraniom adw. S. Brzezińskiego stał się własnością Rady.

Odszedł z naszych szeregów człowiek wierny najlepszym tradycjom naszego zawodu, będący przykładem dla nas i naszych następców. Wybitny prawnik-cywilista, odznaczający się niezwykłą rzetelnością i sumiennością w wykonywaniu swoich obowiązków zawodowych, imponujący rozległą wiedzą, zdolnościami i pracowitością. Był człowiekiem pełnym tolerancji, kultury i uroku osobistego.

Adw. Stefan Brzeziński zaliczany był do najwybitniejszych adwokatów Izby Łódzkiej. Swoją rozległą wiedzą i doświadczeniem służył zawsze kolegom potrzebującym pomocy. Dowodem jego zaangażowania pracą zawodową i umiłowania wybranego zawodu było stałe śledzenie wszelkich zmian ustawodawczych do ostatnich chwil jego życia. Miarą zaś szacunku i uznania, jakimi się cieszył powszechnie adw. Stefan Brzeziński, był niezwykle liczny udział w uroczystościach pogrzebowych przedstawicieli najwyższej hierarchii kościelnej, adwokatów, adwokatów emerytów, sędziów, byłych klientów, znajomych i przyjaciół.

W imieniu Izby Łódzkiej żegnał adw. Stefana Brzezińskiego dziekan Rady Adwokackiej adw. Bogdan Schmidt, w imieniu Zespołu Adwokackiego Nr 4 — adw. Jan Filip, a w imieniu byłych wychowanków gimnazjum im. Kopernika i Związku Emerytów — adw. Zygmunt Wołowski. Wszyscy przemawiający podkreślali nieprzeciętne walory moralne Zmarłego, wybitną wiedzę prawniczą, talent, zdolności, zaangażowanie zawodowe. Podkreślali, że adwokatura łódzka straciła nie tylko wybitnego cywilistę, ale przede wszystkim człowieka o nieprzeciętnej osobowości, humanistę, życzliwego ludziom, nie odmawiającego pomocy, godnie reprezentującego swój za-

wód. Ogromne ilości złożonych kwiatów na grobie mec. Brzezińskiego były jeszcze jednym dowodem powszechnego uznania i żalu po Jego odejściu.

Pamięć o adwokacie Stefanie Brzezińskim pozostanie na zawsze żywa wśród tych, którzy Go znali.

adw. Zofia Prądyńska
adw. Jadwiga Siemaszkiewicz

RECENZJE

J. I. Stiecowski: *Prawo do obrony w procesie karnym ZSRR*,¹ Wyd. „Progress”, Moskwa 1983, s. 302.

W 1983 roku, ukazała się wydana nakładem moskiewskiego wydawnictwa „Progress” obszerna praca J. Stiecowskiego pt. „Prawo do obrony w procesie karnym ZSRR”.

Praca ta, jak twierdzi w przedmowie do niej autor, jest owocem wieloletnich badań i doświadczeń adwokata-obroncy, zebranych w toku licznych procesów karnych.

J. Stiecowski, kandydat nauk prawnych, docent oraz autor ponad 30 prac z dziedziny radzieckiego prawa procesowego, jak również autor wielu publikacji poświęconych problematyce prawa do obrony w procesie karnym, w tym także książki pt. „Udział adwokata w postępowaniu karnym”, jest od 1956 roku członkiem adwokatury moskiewskiej.

Praca J. Stiecowskiego, pisana również, a może przede wszystkim z myślą o czytelniku zagranicznym i starannie przetłumaczona na język francuski przez W. Worobjowa, jest próbą przedstawienia problematyki dotyczącej prawa do obrony w procesie karnym ZSRR.

Omawiana książka jest podzielona na części i rozdziały, a ponadto zawiera aneks w postaci „Statutu adwokatury w RSFR” oraz „Zasad procedury karnej ZSRR i republik związkowych”, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Rady Najwyższej ZSRR (Nr 1 z 1959 r., poz. 15).

Pierwsza część pracy, zatytułowana „Ogólna problematyka prawa do obrony”, zawiera 3 następujące rozdziały: 1) Zapewnienie oskarżonemu prawa do obrony jako jedna z demokratycznych zasad radzieckiego postępowania karnego, 2) Zapewnienie oskarżonemu prawa do obrony na tle systemu demokratycznych zasad radzieckiego postępowania karnego, 3) Zapewnienie oskarżonemu prawa do obrony.

Druga część pracy, zatytułowana „Rola obrońcy w radzieckim postępowaniu karnym”, składa się z czterech rozdziałów pod następującymi tytułami: 1) Udział obrońcy w procesie karnym, 2) Sytuacja prawna obrońcy w procesie karnym, 3) Działalność obrońcy w toku postępowania karnego, 4) Specyfika obrony w sprawach nieletnich.

Wreszcie trzecia część pracy, nosząca tytuł „Organizacja adwokatury radzieckiej a zapewnienie oskarżonemu prawa do obrony”, podzielona jest na trzy rozdziały

¹ W oryginale: You. Stetsovski: *Prawo obwiniajonego na kaszcitu w SSSR* (na francuzskom jazykie).